

الله

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده مدیریت گروه مدیریت دولتی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

عنوان پایان نامه:

بررسی عوامل مالی موثر بر قیمت سهام در بورس اوراق بهادار تهران در
صنعت دارویی

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر فرهاد حنیفی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر ایرج شریعت زاده

پژوهشگر:

مجید کشاورزی

رشته مدیریت دولتی (گرایش مالی)

تابستان ۱۳۹۱

تقدیم به:

همسر گرامی و مهربانم که در همه مراحل این راه همراهم بود

تقدیر و تشکر

حمد و سپاس بیکران خداوند متعال را که توفیق کسب علم و آگاهی را به من ارزانی داشت.
لازم می دام از همه کسانی که در تهیه و تنظیم این مجموعه پژوهشی یاری رساندند تقدیر و تشکر
نمایم.

استاد گرانقدر و ارجمندجناب آقای دکتر فرهاد حنیفی که در کلیه مراحل تدوین پایان نامه
زحمات زیادی را متحمل شده اند و به جای اندیشه ها، اندیشیدن را به من آموختند.

استاد گرامی جناب آقای دکتر ایرج شریعت زاده که با نهایت بزرگواری و با نظرات مفید و
ارزشمندانه مشاوره های این پژوهش را به عهده گرفتند.

برای همگی ایشان از خداوند متعال توفیق روز افزون خواستارم و از زحمات آنها کمال تشکر را
دارم.

چکیده :

هدف این پژوهش بررسی تاثیر عوامل مالی موثر بر قیمت سهام در بورس اوراق بهادار تهران در صنعت دارویی است. در این پژوهش چهار فرضیه مورد بررسی قرار گرفته است. نمونه پژوهش شامل شرکتهای دارویی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. این پژوهش از نوع توصیفی – پیمایشی است و روش گردآوری مباحث نظری آن کتابخانه‌ای بوده و داده‌های آن ارز سازمان بورس اوراق بهادار تهران و گزارش‌های شرکتهای مورد تحقیق و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و از طریق نرم افزار SPSS و آزمون فرضیه‌ها استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که بین قیمت سهام و نسبت قیمت به درآمد و ارزش دفتری هر سهم رابطه معنی داری وجود دارد و بین قیمت سهام و فروش هر سهم رایطه معنی داری وجود ندارد. یافته‌های این پژوهش می‌تواند مورد استفاده سرمایه‌گذاران مالی و اقتصادی و تصمیم‌گیرندگان بازار سرمایه و موسسات مالی سرمایه‌گذاری فردی واقع شود.

فهرست مطالب

فصل اول کلیات

۱	..... ۱-۱-۲- مقدمه
۲	..... ۲-۱- بیان مسئله
۳	..... ۳-۱- اهمیت و ضرورت موضوع تحقیق
۴	..... ۴-۱- اهداف تحقیق
۴	..... ۴-۵- چارچوب نظری
۴	..... ۴-۶- مدل تحلیلی تحقیق
۴	..... ۴-۷- سوالات تحقیق
۵	..... ۵-۸- فرضیه های تحقیق
۵	..... ۵-۹- روش تحقیق
۵	..... ۵-۱۰- قلمرو تحقیق
۵	..... ۵-۱۱- جامعه آماری
۵	..... ۵-۱۲- نمونه تحقیق
۵	..... ۵-۱۳- ابزار گردآوری داده ها
۶	..... ۶-۱۴- روش تجزیه و تحلیل داده ها
۶	..... ۶-۱۵- تعاریف متغیرها و اطلاعات بکار رفته در تحقیق

فصل دوم: مبانی نظری تحقیق

۹	..... ۹-۱- بورس چیست
۹	..... ۹-۲- پیشینه بورس در جهان
۱۰	..... ۱۰-۳- پیشینه بورس در ایران
۱۱	..... ۱۱-۴- اصطلاحات رایج در بورس
۱۲	..... ۱۲-۵- علل پیدایش بورس اوراق بهادار
۱۴	..... ۱۴-۶- عوامل مؤثر بر بورس
۱۵	..... ۱۵-۷- مزایای سرمایه گذاری در بورس
۱۶	..... ۱۶-۸- مزایای ورود به بورس برای شرکت ها

۱۷	..... عوامل مؤثر بر قیمت سهام	۹-۲
۱۷	..... عوامل کلان	۱-۹-۲
۱۷	..... وضعیت سیاسی جهان و کشور	۱-۱-۹-۲
۱۸	..... وضعیت اقتصادی جهان و کشور	۲-۱-۹-۲
۱۸	..... بودجه سالانه کشور	۳-۱-۹-۲
۱۸	..... سیاست های کلان پول	۴-۱-۹-۲
۱۸	..... تغییر قوانین و مقررات	۵-۱-۹-۲
۱۹	..... عوامل صنعت	۲-۹-۲
۱۹	..... نحوه قیمت گذاری محصولات صنعت	۱-۲-۹-۲
۱۹	..... عرضه و تقاضای محصولات صنعت	۲-۲-۹-۲
۱۹	..... سرمایه گذاری کلان و بلندمدت	۳-۲-۹-۲
۲۰	..... تحولات تکنولوژ	۴-۲-۹-۲
۲۰	..... عوامل خرد(دروني) تأثیرگذار بر قیمت سهام	۳-۹-۲
۲۰	..... قابلیت نقد شوندگی سهام شرکت	۱-۳-۹-۲
۲۰	..... تعداد سهام در دست مردم	۲-۳-۹-۲
۲۰	..... ترکیب سهامداران	۳-۳-۹-۲
۲۱	..... سودآوری (EPS) و ثبات آن	۴-۳-۹-۲
۲۱	..... طرح های توسعه شرکت	۵-۳-۹-۲
۲۱	..... مدیریت شرکت	۶-۳-۹-۲
۲۲	..... ارزش سهام	۱۰-۲
۲۲	..... بازار مالی	۱۱-۲
۲۴	..... کارکردهای بازار مالی	۱۲-۲
۲۴	..... تعیین قیمت وجود سرمایه	۱۳-۲
۲۵	..... تسهیل داد و ستد	۱۴-۲
۲۶	..... طبقه بندي بازار مالی	۱۵-۲
۲۶	..... طبقه بندي بر اساس مرحله عرضه اوراق بهادر	۱۶-۲
۲۷	..... طبقه بندي بر اساس سررسید تعهدات مالی	۱۷-۲
۲۷	الف- بازار پول	

۲۷	..... ب- بازار سرمایه
۲۸	..... ۱۸-۲ عوامل مؤثر بر رونق بازار سرمایه ایران
۳۰	..... ۱۹-۲ عدم هماهنگی میان حرف و عمل قانونگذاران و مسئولین اجرایی
۳۱	..... ۲۰-۲ تلاش برای کاهش نرخ برابری ریال و دلار
۳۱	..... ۲۱-۲ میزان مالیات خرید و فروش
۳۲	..... ۲۲-۲ نبود ابزار لازم برای افزایش کارایی بازار
۳۲	..... ۲۳-۲ سهم چیست
۳۲	..... ۱-۲۳-۲ سهام عادی چیست
۳۲	..... ۲-۲۳-۲ سهام ممتاز چیست
۳۲	..... ۲۴-۲ انواع بورس کدام است
۳۳	..... ۲۵-۲ نسبت قیمت به درآمد یا p/e
۳۳	..... ۲۶-۲ مزایای نسبت P/E
۳۴	..... ۲۷-۲ محاسبه نسبت P/E
۳۵	..... ۲۸-۲ سهام در کشورهای مختلف P/E
۳۵	..... ۲۹-۲ عوامل مؤثر در تعیین نسبت E/P
۳۶	..... ۳۰-۲ شاخص
۳۶	..... ۱-۳۰-۲ شاخص صنعت
۳۶	..... ۲-۳۰-۲ شاخص واسطه گری
۳۷	..... ۳-۳۰-۲ شاخص قیمت و بازده نقدی
۳۷	..... ۴-۳۰-۲ شاخص عملکرد تالار اصلی
۳۷	..... ۵-۳۰-۲ شاخص کل قیمت سهام
۳۷	..... ۶-۳۰-۲ شاخص عملکرد تالار فرعی
۳۸	..... ۳۱-۲ ویژگی TEPIX
۳۸	..... ۳۲-۲ ارزش دفتری
۳۸	..... ۱-۳۲-۲ محاسبه خالص ارزش دارایی های یک شرکت (NAV)
۴۰	..... ۳۳-۲ تعریف سرمایه گذاری
۴۰	..... ۳۴-۲ چرا سرمایه گذاری می کنیم
۴۱	..... ۳۵-۲ روش های تجزیه و تحلیل سرمایه گذاری

۴۱	..... ۱-۳۵-۲ تجزیه و تحلیل بنیادی
۴۲	..... ۲-۳۵-۲ تجزیه و تحلیل فنی
۴۳	..... ۳-۳۵-۲ رویکرد مدرن تئوری پورتفولیو
۴۳	..... ۴-۳۶-۲ شرکت های دارویی در ایران
۴۵	..... ۵-۳۷-۲ بررسی و مقایسه عوامل بنیادین شرکت های داروسازی در بورس ایران
۵۱	..... ۶-۳۸-۲ معرفی چند شرکت دارویی پذیرفته شده در بورس
۵۱	..... ۷-۳۸-۲ شرکت البرز دارو
۵۲	..... ۸-۳۸-۲ کارخانه دارو پخش
۵۳	..... ۹-۳۸-۲ شرکت داروسازی ابو ریحان
۵۳	..... ۱۰-۳۸-۲ شرکت داروسازی اسوه
۵۴	..... ۱۱-۳۹-۲ تاریخچه و سابقه موضوع(سیستم تحقیق)

فصل ۳: روش تحقیق

۶۴	..... ۱-۳ مقدمه
۶۴	..... ۲-۳ تحقیق چیست
۶۷	..... ۳-۳ نوع و فرآیند تحقیق
۶۷	..... ۴-۳ تحقیق کاربردی
۶۷	..... ۵-۳ تحقیق توصیفی
۶۸	..... ۶-۳ انواع تحقیق توصیفی
۶۹	..... ۷-۳ فرضیه های تحقیق
۶۹	..... ۸-۳ قلمرو تحقیق
۶۹	..... ۹-۳ قلمرو موضوعی تحقیق
۶۹	..... ۱۰-۳ قلمرو مکانی تحقیق
۷۰	..... ۱۱-۳ قلمرو زمانی تحقیق
۷۰	..... ۱۲-۳ جامعه آماری
۷۰	..... ۱۳-۳ ابزار گردآوری داده ها
۷۰	..... ۱۴-۳ نمونه آماری
	..... ۱۵-۳ اعتبار و روایی داده های تحقیق

۷۰	.....	۱۵-۳ - داده ها و متغیرهای تحقیق
۷۰	.....	الف- متغیر مستقل
۷۱	.....	ب- متغیر وابسته
۷۱	.....	۱۹-۳ - نحوه محاسبه متغیرهای تحقیق
۷۱	.....	۲۰-۳ - روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۷۱	.....	۲۱-۳ - روش های آماری مورد استفاده در این تحقیق
۷۲	.....	۲۲-۳ - ضریب همبستگی
۷۲	.....	۲۳-۳ - آزمون معنی داری ضریب همبستگی
۷۳	.....	۲۴-۳ - برخی از شرکت های دارویی پذیرفته شده در بورس

فصل ۴ : تجزیه و تحلیل داده ها

۷۵	.....	۱-۴ - مقدمه
۷۶	.....	۴-۲-۴ - آمار توصیفی
۷۶	.....	۱-۲-۴ - قیمت سالانه سهام
۷۷	.....	۲-۲-۴ - شاخص P/E
۷۸	.....	۳-۲-۴ - شاخص P/S
۷۹	.....	۴-۲-۴ - شاخص P/B
۸۰	.....	۳-۴ - آمار استنباطی

فصل ۵ : نتیجه گیری و پیشنهادات

۸۸	.....	۱-۵ - مقدمه
۸۸	.....	۲-۵ - فرایند تحقیق
۸۸	.....	۳-۵ - نتیجه گیری از فرضیات
۸۸	.....	۱-۳-۵ - نتیجه گیری از فرضیه اول
۸۹	.....	۲-۳-۵ - نتیجه گیری از فرضیه دوم.
۸۹	.....	۳-۳-۵ - نتیجه گیری از فرضیه سوم
۹۰	.....	۴-۵ - پیشنهادات
۹۰	.....	۱-۴-۵ - پیشنهاد برخاسته از تحقیق.
۹۲	.....	۲-۴-۵ - پیشنهادهایی برای پژوهش گران آتی

فهرست جداول

۴۶	جدول (۱-۲) اطلاعات شرکت های دارویی در سال ۸۸ .....
۴۷	جدول (۲-۲) طلاعات شرکت های دارویی در سال ۹۰ .....
۷۶	جدول (۱-۴) جدول میانگین قیمت سالانه سهام .....
۷۷	جدول (۲-۴) جدول میانگین شاخص P/E .....
۷۸	جدول (۳-۴) جدول میانگین شاخص P/S .....
۷۹	جدول (۴-۴) جدول میانگین شاخص P/B .....
۸۰	جدول (۵-۴) آزمون کلموگروف- اسمیرنوف نرمال بودن داده ها .....
۸۱	جدول (۶-۴) ضریب همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای P/E و قیمت سهام .....
۸۲	جدول (۷-۴) ضریب همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای P/S و قیمت سهام .....
۸۳	جدول (۸-۴) ضریب همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای P/B و قیمت سهام .....
۸۳	جدول (۹-۴) برآش مدل رگرسیونی .....
۸۴	جدول (۱۰-۴) آنالیز واریانس .....
۸۴	جدول (۱۱-۴) ضریب رگرسیونی .....
۸۶	جدول (۱۲-۴) ضریب همبستگی بین P/S و قیمت سهام .....

فهرست نمودار

۷۶	نمودار(۱-۴) میانگین قیمت سالانه سهام
۷۷	نمودار(۲-۴) میانگین قیمت شاخص P/E
۷۸	نمودار(۳-۴) میانگین قیمت شاخص P/S
۷۹	نمودار(۴-۴) میانگین قیمت شاخص P/B

فصل اول:

کلیات تحقیق

۱-۱. مقدمه:

اهمیت سرمایه گذاری برای رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی به اندازه‌ای است که آن را یکی از اهرم‌های قوی برای رسیدن به توسعه کرده است، اما باید به یاد داشت که به همان میزان که توجه به این امر می‌تواند باعث شود اقتصاد رشد یابد و شکوفا شود، توجه نکردن به آن می‌تواند موجب شود افت اقتصادی پیش آید، بنابراین باید گفت که رشد اقتصادی و افزایش رفاه عمومی در بلندمدت بدون توجه به سرمایه گذاری و عوامل مهم موثر موجود در محیط آن ممکن نیست. مطالعه دقیق تجزیه و تحلیل سرمایه گذاری و عوامل مهم در محیط فعالیت سرمایه گذاران می‌تواند از یک طرف موجب شود حجم نقدینگی‌های سرگردان و تورم کاهش یافته، استغال افزایش یابد و از طرف دیگر، باعث شود مدیریت بهتر شده، ثروت سرمایه گذاران افرون گردد.

امروزه سرمایه گذاران برای انتخاب سرمایه گذاری، دامنه بسیار وسیعی دارند، اما تا به حال تحقیقات محدودی درباره روش انتخاب از بین سرمایه گذاری‌های مختلف انجام شده است. تصمیمات مالی مردم روز به روز پیچیده تر و پر مخاطره تر می‌شود در حالی که نتایج این تصمیمات بر شیوه زندگی مردم بسیار موثر است. بیشتر تئوری‌های مالی فرض می‌کند که سرمایه گذاران منطقاً به افزایش سرمایه خود می‌اندیشنند و به نشانه‌های مالی توجه می‌کنند. سرمایه گذاران هنگام انتخاب سرمایه گذاری، به طور اولیه ریسک و بازده آنرا با سرمایه گذاری‌های بالقوه دیگری که می‌توانند انجام دهنده مقایسه می‌کنند. ضمن اینکه سطح ریسکی که سرمایه گذاران حاضر به تحمل آن هستند بستگی به خصوصیات و ویژگی‌های روانی آنها دارد (محافظه کار و ریسک پذیر). به هر حال یک سرمایه گذار منطقی، در صورت تشابه ریسک دو سرمایه گذاری، سرمایه گذاری با بازده کمتر را انتخاب نخواهد کرد. بیشتر تحقیقات اخیر در مورد روانشناسی مالی بیان کرده است که تصمیمات سرمایه گذاران ممکن است تحت تاثیر فاکتورهای رفتاری داخلی از قبیل خود شناسی و فاکتورهای رفتاری خارجی مانند نحوه انتخاب یک سرمایه گذاری قرار گیرد (شیفر^۱، ۲۰۰۰).

بورس اوراق بهادار به معنی یک بازار متشكل و رسمی سرمایه است که در آن خرید و فروش سهام شرکت‌ها یا اوراق قرضه، تحت ضوابط و قوانین خاصی انجام می‌شود و از سویی مرکزی جهت جمع آوری پس اندازها و نقدینگی بخش خصوصی به منظور تأمین مالی پروژه‌های سرمایه گذاری بلندمدت و سرمایه گذاری در شرکت‌ها می‌باشد. لذا جلب مشارکت‌های مردمی مستلزم

شناخت میزان بازده مورد انتظار سهامداران و میزان ریسک پذیری سرمایه گذاران با توجه به میزان سرمایه و خصوصیات رفتاری افراد مختلف می باشد.

در ایران نیز شور و اشتیاق برای سرمایه گذاری در سهام رو به افزایش است و به سطح کشورهای مانند آمریکا، انگلیس، کانادا و آلمان در حال نزدیک شدن است اصولاً سرمایه گذاران باید بررسی های وسیعی در موقع خرید یا فروش سهام عادی انجام دهند، زیرا آنها نقدترين دارایی خود را به سهام تبدیل می کنند اگر آنها بدون توجه به یکسری از عوامل اقدام به سرمایه گذاری نمایند نتایج مطلوبی از سرمایه گذاری عاید نخواهد شد.

۱-۲. بیان مساله تحقیق :

سرمایه گذاران در زمان تصمیم گیری به دو عامل مهم ریسک و بازده توجه دارند. برخلاف سرمایه گذاران عمدۀ که ابزارها و امکانات گستره ای را در ایجاد تناسب، میان این دو متغیر و در نهایت دستیابی به حداکثر ثروت، در اختیار دارند، سرمایه گذاران انفرادی غالباً فاقد اینگونه ابزارها می باشند. بالا بودن نرخ نوسانات اقتصادی و سیاسی، بی ثباتی قوانین و مقررات و . . . به افزایش ریسک تصمیم گیری در بورس اوراق بهادار تهران منجر شده است. علاوه بر این نو پا بودن و نبود مکانیزم ها و پشتونه های اطلاع رسانی نیز، تنوع رفتاری بالایی را در میان سرمایه گذاران و فعالان این بازار ایجاد نموده است.

مجموعه این عوامل باعث شده است که بازار سرمایه ایران با ریسک ثانویه ای ناشی از فرد گرایی و غیر قابل پیش بینی بودن تغییر قیمت مواجه گردد. این تحقیق به دنبال پاسخگوئی به این سوال است که چه عواملی بر تغییر قیمت سهام در بورس اوراق بهادار تهران موثر می باشد.

یکی از اهداف حسابداری فراهم آوردن اطلاعات برای سرمایه گذاران و تحلیلگران برای کمک به آنها در پیش بینی بازده سهام شرکتها است. اگر اطلاعات حسابداری و مالی برای تبیین بازده سودمند باشد، در آن صورت تغییرات در داده های مالی باید سبب تغییر در بازده سهام شرکتها شود. تاکنون پژوهش‌های داخلی و خارجی متعددی در رابطه با ارتباط بین داده های حسابداری و مالی با قیمت سهام یا بازده سهام صورت گرفته است. به عنوان نمونه، می توان به پژوهش استون و هریس، لیو و زاوین، الی و وایمیر، ثقفی و تالانه و پورحیدری و همکاران اشاره نمود. این پژوهشها عمدها بر متغیرهای غیر مالی تمرکز نموده و کمتر به متغیرهایی سود هر سهم، سود نقدی و تغییرات در سودآوری شرکتها تمرکز نموده اند. هدف این پژوهش بررسی عوامل مؤثر بر بازده سهام در محیط اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایران است. از آنجایی که محیط اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایران

متفاوت از سایر کشورها است، عوامل مؤثر بر بازده و قیمت سهام می تواند متفاوت از سایر کشورها باشد. در این پایان نامه به بررسی تاثیر عوامل مالی که بر بازده یا تغییر قیمت سهام در بورس اوراق بهادار تهران تاثیر می گذارند، پرداخته می شود.

۱-۳. اهمیت و ضرورت موضوع تحقیق:

نظام مالی از دو بازار مهم پول (بانک‌ها و بانک مرکزی) و بازار سرمایه (بورس اوراق بهادار) تشکیل شده است بازار سرمایه یکی از اجزاء مهم نظام مالی بوده و بدون داشتن یک بورس اوراق بهادار فعال و پویا، نظام مالی به اهداف خود که همانا ایجاد نقدینگی و تامین سرمایه بخش‌های فعال اقتصادی است، دست نخواهد یافت در کشورهای درحال توسعه به دلیل لزوم جذب سرمایه برای ایجاد ظرفیت‌های اقتصادی و توزیع منابع مالی بخش‌های مورد نیاز ، بازار سرمایه از جایگاه خاصی برخوردار است. لذا برخی از دلایلی را که محقق را برآان داشته که این موضوع را انتخاب نماید به شرح ذیل می‌باشد:

۱-۳-۱. اهمیت شناخت عوامل موثر مالی برای تغییر قیمت در تصمیم گیری‌های بهتر از سوی سرمایه گذاران در بورس اوراق بهادار.

۲-۳-۱. افزایش مشارکت افراد و همچنین بالا بردن کیفیت سرمایه گذاری آنها در بازار بورس، با بهره گیری از نتایج حاصله.

۱-۳-۲. کاربرد نتایج این تحقیق برای مسئولین مربوطه در بخش‌های اطلاع رسانی و نظارت بورس جهت بررسی نیازهای اطلاعاتی سرمایه گذاران و التزام شرکتها به ارائه اطلاعات در چارچوب مشخص جهت برآورده شدن این نیازها.

۱-۴. اهداف تحقیق:

هدف اصلی تحقیق بررسی عواملی مالی است که بر قیمت سهام در بورس اوراق بهادار تهران موثر است.

اهداف دیگر تحقیق شامل:

۱-۴-۱. بررسی رابطه بین قیمت سهام و نسبت قیمت هر سهم به سود هر سهم

۱-۴-۲. بررسی رابطه قیمت سهام و نسبت قیمت هر سهم به ارزش دفتری هر سهم

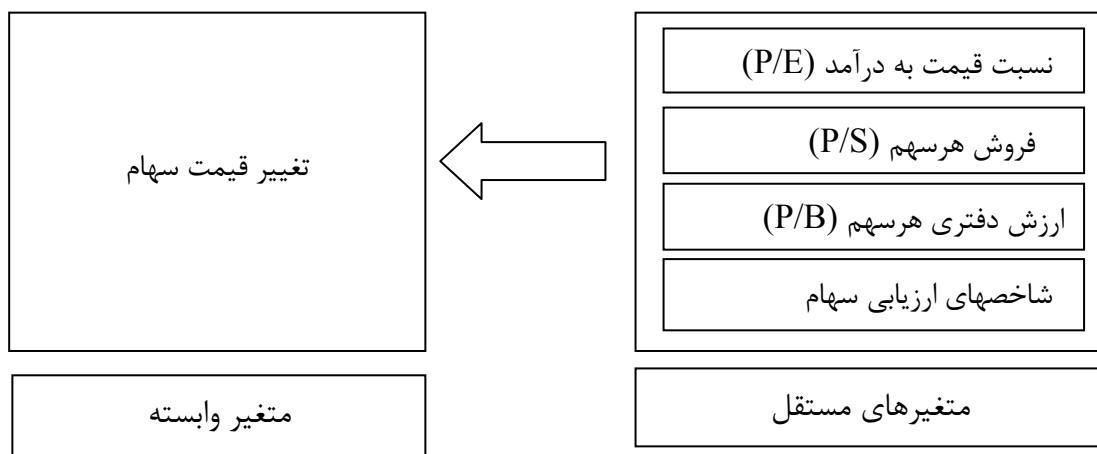
- ۳-۴-۱. رابطه بین قيمت سهام و نسبت قيمت هر سهم به فروش هر سهم
- ۴-۴-۱. تعين درجه اهميت عوامل مذكور
- ۴-۴-۲. تعين اينكه هر يك از اين عوامل چگونه بر قيمت سهام تاثير گذارند.

۱-۵. چارچوب نظری تحقیق:

اصولاً چارچوب نظری، الگویی است که پژوهشگر براساس روابط بین عواملی که در ایجاد مساله مهم تشخیص داده شده اند نظریه پردازی می‌کند. این نظریه می‌تواند ضرورتاً سخن پژوهشگر نباشد و از نتایج چارچوب نظری الگویی مفهومی است مبنی بر روابط تئوریک میان تعدادی از عوامل که در مورد مساله پژوهش، با اهمیت تشخیص داده شده‌اند. با بررسی سوابق پژوهش‌ها در قلمرو مساله به گونه‌ای منطقی و آمیختن آن با باورهای درنظر گرفته و مورد آزمایش قرار گیرند، بوجود می‌آید.

(سه کاران، ۸۱، ۱۳۸۱)

۱-۶. مدل تحلیلی تحقیق:

۱-۷. سئوالات تحقیق:

- ۱-۷-۱. آیا بین قيمت سهام و نسبت قيمت هر سهم به سود هر سهم رابطه معنادار وجود دارد؟
- ۱-۷-۲. آیا بین قيمت سهام و نسبت قيمت هر سهم به ارزش دفتری هر سهم رابطه معنادار وجود دارد؟
- ۱-۷-۳. آیا بین قيمت سهام و نسبت قيمت هر سهم به فروش هر سهم رابطه معنادار وجود دارد؟

۲-۴. آیا بین نتایج حاصل از شاخصهای ارزیابی سهام تفاوت معنادار وجود دارد؟

۱-۸. فرضیه های تحقیق:

۱-۸-۱. رابطه بین قیمت سهام و نسبت قیمت هر سهم به سود هر سهم معنادار است.

۱-۸-۲. رابطه بین قیمت سهام و نسبت قیمت هر سهم به ارزش دفتری هر سهم معنادار است.

۱-۸-۳. رابطه بین قیمت سهام و نسبت قیمت هر سهم به فروش هر سهم معنادار است.

۱-۸-۴. بین نتایج حاصل از شاخصهای ارزیابی سهام تفاوت معنادار وجود دارد.

۱-۹. روش تحقیق:

این تحقیق بر حسب هدف تحقیق، جزو تحقیق های کاربردی است. هدف تحقیقات کاربردی توسعه دانش کاربردی در یک زمینه خاص است (سرمد و دیگران، ۱۳۸۵) و بر اساس ماهیت آن، از نوع توصیفی و همبستگی است.

۱-۱۰. قلمرو تحقیق(موضوعی، مکانی، زمانی):

بررسی عوامل مالی موثر بر تغییر قیمت سهام در بورس اوراق بهادار تهران از سال ۱۳۸۴ لغاًت ۱۳۸۸.

۱-۱۱. جامعه آماری:

شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران - شرکت های داروئی

۱-۱۲. نمونه تحقیق:

تمامی اعضای جامعه آماری به عنوان نمونه های تحقیق درنظر گرفته شده اند به عبارت دیگر جامعه و نمونه تحقیق یکسان هستند.

۱-۱۳. ابزارهای گردآوری داده ها(اطلاعات):

روش گردآوری، جمع آوری اسناد و مدارک با استفاده از مطالعات کتابخانه ای و سایت سازمان بورس میباشد. ابزار تحقیق، گزارش های مالی حسابرسی شده شرکتهای مورد تحقیق و گزارش های آماری ماهانه بورس اوراق بهادار تهران می باشد.

۱۴-۱. روش تجزیه و تحلیل داده:

با توجه به فرضیه های تحقیق، آزمون فرضیه های مذکور آزمون معنادار بودن ارتباط متغیرهای مستقل (نسبت P/E و نسبت P/B) و شاخصهای ارزیابی سهام) با متغیر وابسته (تغییر قیمت سهام) بر اساس مدل رگرسیون چندگانه به روش گام به گام (Stepwise) انجام خواهد شد. برای آزمون ارتباط کلیه متغیرها در کنار یکدیگر با متغیر وابسته از رگرسیون چندگانه استاندارد شده استفاده می شود. استفاده از رگرسیون استاندارد شده، بدلیل عدم یکنواختی (همگن نبودن) واحد متغیرهای مستقل و تعیین اینکه کدام متغیر، مؤثر است، می باشد. با استفاده از رگرسیونهای فوق درخواهیم یافت که تغییر هر یک از متغیرهای مستقل تا چه حد بر متغیر وابسته (پاسخ) تأثیر می گذارد.

متغیر وابسته در این تحقیق، تغییر قیمت سهام است که از آن تحت عنوان capital gains نام برده می شود.

مراحلی که در این پایاننامه طی خواهند شد عبارتند از:

فصل اول: مقدمه، موضوع تحقیق، هدف تحقیق، اهمیت تحقیق، روش تحقیق، قلمرو تحقیق، محدودیتها و موانع تحقیق. فصل دوم: دیدگاه های نظری، تاریخچه و سابقه موضوع تحقیق.

فصل سوم: روش های جمع آوری اطلاعات، جامعه مورد بررسی، متغیرهای مورد استفاده در آزمون فرضیه ها و روش های آماری مورد استفاده برای آزمون فرضیات.

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل یافته ها.

فصل پنجم: نتایج و پیشنهادات.

۱۵-۱. تعاریف متغیرها و اطلاعات بکار رفته در تحقیق:

قیمت سهام: ارزشی که سهام در بازار بورس اوراق بهادر با آن نرخ عرضه و تقاضا می گردد.

نسبت P/E: عبارتست از نسبت قیمت به درآمد هر سهم که نشان دهنده مدت زمانی است که برای بازگشت اصل سرمایه گذاری از محل عایدات آتی سهم نیاز است.

ارزش دفتری سهام: عبارت است از جمع حقوق صاحبان سهام تقسیم بر تعداد سهام

بورس : بازار خاصی است که در آن دادوستد اوراق بهادر توسط کارگزاران طبق مقررات خاص انجام می‌گیرد.

فروش هر سهم: عبارت است از فروش کل شرکت تقسیم بر تعداد سهام شرکت.